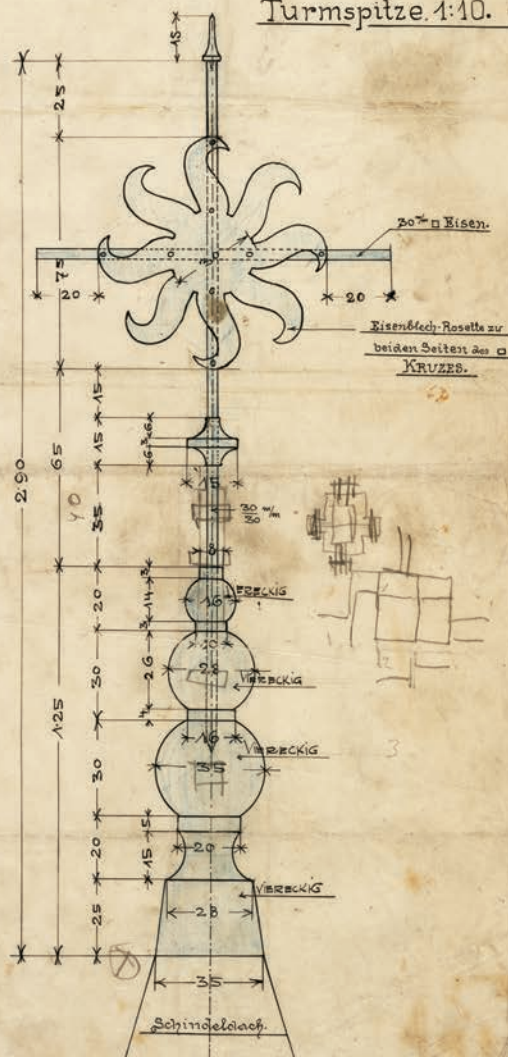

Konieczna.

Turmospitze 1:10.

Pomysłodawca wystawy: Dana Bořutová

Kurator wystawy: Branislav Panis

Organizatorzy:

Muzeum Archeologiczne w Krakowie

Słowackie Muzeum Narodowe – Muzeum Historyczne w Bratysławie

Partnerzy:

Ministerstwo Kultury Republiki Słowackiej

Ministerstwo Spraw Zagranicznych i Europejskich Republiki

Słowackiej – Konsulat Generalny Republiki Słowackiej w Krakowie

Stowarzyszenie Architektów Słowackich

Urząd Miasta Krakowa

Małopolski Urząd Wojewódzki

Ekspozaty na wystawę zostały wypożyczone ze zbiorów:

Słowackiego Archiwum Narodowego w Bratysławie

Słowackiej Galerii Narodowej w Bratysławie

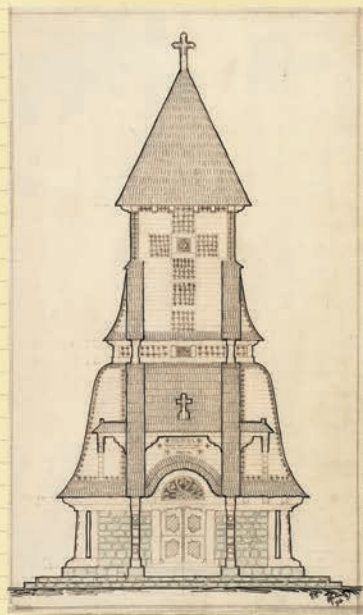
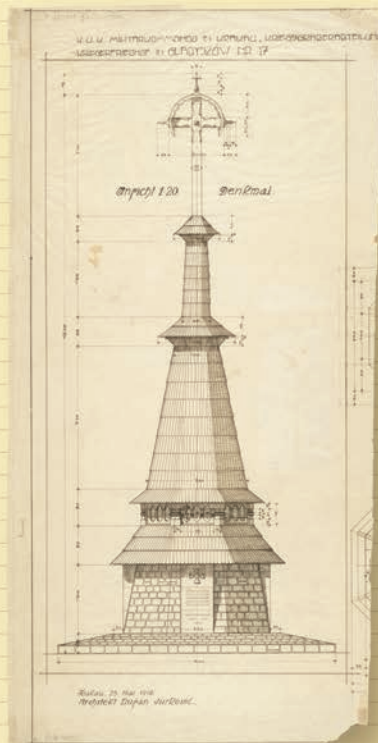
Wystawa odbywa się pod patronatem

Ministra Kultury Republiki Słowackiej Marka Maďariča.

CZEŚĆ POLEGŁYM

*Cmentarze wojenne
architekta Dušana Jurkoviča*

Pierwsza wojna światowa spowodowała w życiu Europejczyków duży przełom – sposób prowadzenia wojny i rozmiar strat, jakie przyniosła w liczbie istnień ludzkich zasadniczo zmieniły postrzeganie roli i pozycji jednostki w społeczeństwie. Ten trudny okres można interpretować również jako walkę człowieka o jego człowieczeństwo w realiach współczesności, która toczyła się zarówno w życiu codziennym, jak i na polach walk. W walce tej wziął udział również Dušan Jurkovič (1868-1947). Architekt, uznawany dziś za czołową postać czeskiej i słowackiej architektury współczesnej, znaną przede wszystkim z dzieł, w których w wyjątkowy sposób łączył różnorodne trendy aktualnych nurtów europejskich z tradycyjnymi elementami regionalnego budownictwa ludowego, na początku 1916 r. wstąpił do Oddziału Grobów Wojennych C. i K. Komendatury Wojskowej w Krakowie przy dowództwie armii austriackiej. W kolejnych miesiącach stworzył ponad trzydzieści projektów cmentarzy wojennych, zlokalizowanych na trudnym terenie gór karpaccich, w pobliżu dzisiejszej granicy Polski i Słowacji. W obliczu nowych zadań i tematów Jurkovič potrafił przyjąć schematy i metody pracy połączyć w twórczy sposób z własnym, osobliwym stylem tworząc dzieła, które wzbudzały zainteresowanie i podziw już w czasie ich powstania. W wyjątkowy sposób wtapiały się one w krajobraz, dostojnie i przyjaźnie opowiadając o okrutnych wydarzeniach i ludzkim losie. Jego zamysłem nie było tworzenie „Heldendenkmale” – pomników bohaterów, lecz stawiał on „pomniki poległym”, wyrażające wolę pojednania i hołd dla poległych po obu stronach linii frontu.

Wystawa prezentująca oryginalne projekty, historyczne fotografie i nowopowstałe modele przybliży istotną część twórczości Jurkoviča przypadającą na tzw. okres galicyjski artysty.